

NOUA RUTĂ BALCANICĂ DE MIGRAȚIE

OANA SIMION*

Abstract. *Migration is a complex issue, with many facets that need to be weighed together. The year 2015 will probably remains in the migration history as the year that registered a record number of refugees. The closure of the Balkan Route used by migrants to reach Western Europe from Turkey and Greece has forced migrants to find alternative routes and for this reason Bosnia and Herzegovina is facing an unprecedented wave of migration, since February 2018. The growing number of migrants and refugees who have started using the new Balkan route to reach an EU member state has raised deep concerns about a humanitarian and security crisis. The current system no longer works. With the new Pact on Migration and Asylum, the European Commission proposes a fresh start on migration: building confidence and striking a new balance between responsibility and solidarity.*

Keywords: *Migration; Balkan Route; Bosnia and Herzegovina; European Union;*

Criza refugiaților este recunoscută drept un test fundamental al politicii și identității europene. În ciuda închiderii oficiale a Rutei Balcanice de migrație, în martie 2016, și a ridicării zidurilor la granițele statale, mulți refugiați au continuat să folosească acest coridor neoficial, adesea fiind respinși de autoritățile de frontieră din Ungaria sau Croația și trimiși în Serbia, unde primeau ajutor prin intermediul rețelei de sprijin umanitar a guvernului sârb.¹ Până la urmă, speranța de a intra în spațiul comunitar pe la granița cu Serbia s-a stins progresiv din cauza controalelor transfrontaliere din ce în ce mai stricte, iar după închiderea rutei principale de migrație din Balcanii de Vest s-a deschis o nouă rută de migrație spre Europa.

* Cercetător științific dr. la Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu”, al Academiei Române.

¹ Drago Župarić-Iljić, Marko Valenta, «„Refugee Crisis” in the Southeastern European Countries: The Rise and Fall of the Balkan Corridor» în *The Oxford Handbook of Migration Crises*, Cecilia Menjivar, Immanuel Ness, Dr. Marie Ruiz (Editors), Oxford, Oxford University Press, 2018; Minca C. Umek D., Šantić D., «Managing the ‘refugee crisis’ along the Balkan Route: field notes from Serbia» în *The Oxford Handbook of Migration Crises*, Cecilia Menjivar, Immanuel Ness, Dr. Marie Ruiz (Editors), Oxford, Oxford University Press, 2018; Umek D. Minca C. Šantić D., *The refugee Camp as Geopolitics: The Case of Preševo Serbia* în Maria Paradiso (ed.) *Mediterranean Mobilities*, London, Springer, 2018, pp. 37-53.

*Noua rută balcanică de migrație:
o intersecție umanitară*

Sute de mii de migranți și refugiați au trecut prin așa-numita „Rută Balcanică” în încercarea de a ajunge în Europa de Vest, însă Bosnia, Muntenegru și Albania nu făceau parte din această rută. Mai mult decât atât, între 2015 și 2016, Bosnia și Herțegovina nu au primit niciun imigrant. Acest lucru s-a schimbat în anul 2018, pe parcursul căruia Bosnia și Herțegovina a cunoscut o creștere accentuată a sosirilor și, în același timp, o criză umanitară în nord-vestul Cantonului Una-Sana², unde un număr semnificativ de refugiați au ajuns în așteptarea oportunității de a traversa granița croată și a intra în UE. Schimbarea așa-numitei Rute Balcanice folosite de migranți pentru a ajunge în Europa de Vest din Turcia și Grecia a obligat migrații să găsească rute alternative și din acest motiv, din februarie 2018, Bosnia și Herțegovina se confruntă cu un val de migrație fără precedent.

Controalele intensificate și extrem de riguroase de la frontiera dintre Serbia și Croația au forțat migrații să abandoneze fosta Rută balcanică, Bosnia și Herțegovina fiind una din noile căi de acces către Vest. În noul context, statul bosniac se găsește într-o situație dificilă, întrucât nu dispune de suficiente resurse financiare pentru a adăposti și ajuta toți refugiații care ajung pe teritoriul țării. Cu tot ajutorul și implicarea oferită de ONG-urile bosniace, situația rămâne mult prea complexă pentru comunitățile locale, ajutorul internațional fiind necesar. În contextul descris, reprezentanta Crucii Roșii din Bosnia și Herțegovina, Amina Kurtagić, a precizat că statul bosniac nu a fost în niciun fel pregătit pentru un număr atât de mare de oameni, iar Crucea Roșie locală întâmpină multe probleme: „Există ajutor din partea celorlalte unități internaționale ale Crucii Roșii sub formă de mărfuri absolut esențiale, cum ar fi produse igienice, corturi, saci de dormit și bucătării mobile dar, în general, nu există resurse pentru investiții mari, deoarece sprijinul financiar al organizațiilor internaționale este adesea acordat doar pentru câteva luni”³.

Așa cum s-a întâmplat în majoritatea țărilor aflate de-a lungul Rutei Balcanice, autoritățile naționale și locale din Bosnia și Herțegovina au fost nepregătite pentru numărul mare de refugiați. Cele mai recente alegeri generale din Bosnia și Herțegovina au arătat un model de radicalizare de-a lungul liniilor etnice, context ce a contribuit la instabilitatea politică și instituțională. Datorită contextului politic deja fragil și a instabilității instituționale din Bosnia și Herțegovina, autoritățile statului au fost neputincioase în fața aflului de migranți și nu au avut niciun plan sau resurse pentru a aborda noua situație creată de prezența a mii de migranți ilegali care au intrat din Muntenegru și Serbia. Începând cu a doua jumătate a anului 2018, au existat mai multe declarații ale guvernului central din Sarajevo prin care admitea incapacitatea sa de a controla pe deplin teritoriul național sau de a oferi refugiaților un sprijin adecvat.⁴

² Una din cele zece unități administrativ-teritoriale de gradul I ale Bosniei și Herțegovinei.

³ *The New Balkan Route*, University of Tampere, 15 decembrie 2018, <https://blogs.uta.fi/tamperepeacestudents/2018/12/15/the-new-balkan-route/>

⁴ Valle G., „La rotta balcanica passa per la Bosnia”, *Osservatorio Balcani e Caucaso* 06/08/2018 <https://www.balcanicaucaso.org/aree/Bosnia-Erzegovina/La-rotta-balcanica-passa-dalla-Bosnia-189565>, 2018b.

Centrele de azil existente în Bosnia și Herțegovina, reduse numeric, nu sunt nici pe departe capabile să asigure nevoile numărului mare de refugiați și probabil niciodată nu vor fi, pentru că este cunoscută intenția refugiaților de părăsi cât de repede cu putință țara, fără a avea vreo intenție de a rămâne în Bosnia. Consecința acestei practici a fost ignorarea prezenței refugiaților de către autorități, în speranța că se vor muta spre nord și vor părăsi teritoriul bosniac. Migrația, din a doua jumătate a anului 2018, a mii de oameni spre cantonul Una-Sana a trecut astfel în mare măsură neobservată. Acest lucru explică, poate, de ce o nouă Rută Balcanică s-a putut contura cu ușurință în ultima perioadă și de ce situația de urgență umanitară legată de aceasta a fost în mare parte ignorată.

Într-un interviu acordat unei rețele de televiziune locale, în octombrie 2018, primarul orașului Bihać, Šuhret Fazlić, a denunțat lipsa implicării guvernului central din Sarajevo în abordarea problemei refugiaților. În opinia lui Fazlić, migrații de astăzi „locuiesc în spațiile puse la dispoziție inițial de oraș, atunci când erau doar 150 de persoane. Nimeni nu și-ar putea imagina că va trebui să găzduim peste 3.000 de persoane mai târziu... iar lucrurile se înrăutățesc. Ne simțim așezați pe un butoi cu pulbere”.⁵

Crearea noului coridor de-a lungul Albaniei și Muntenegrului a poziționat Sarajevo ca un nou centru pentru pregătirea călătoriei către Uniunea Europeană, prin granița dintre Bosnia și Herțegovina și Croația. În fața acestei situații dificile, autoritățile bosniace au încercat adoptarea unui plan de măsuri de urgență pentru a răspunde nevoilor refugiaților și au deschis un centru de refugiați în Salakovac, însă numărul persoanelor care putea fi adăpostit acolo a fost insuficient, iar mulți dintre migranți au ajuns să locuiască în corturile amplasate prin diverse parcuri din Sarajevo, după cum descrie și raportul Organizației Internaționale pentru Migrație „mulți refugiați și migranți dorm pe străzi, în clădiri abandonate și în câmpuri, fără adăpost, canalizare, mâncare sau îngrijiri medicale adecvate. Societatea civilă locală și actorii guvernamentali se luptă pentru a oferi hrană, adăpost și asistență”.⁶

În primele opt luni ale anului 2018, potrivit OIM, peste 16.000 de refugiați au intrat în Bosnia-Herțegovina, majoritatea continuându-și drumul spre Croația, Slovenia și apoi Italia. Cifrele sunt incerte și aproximative, așa cum este în cazul mobilităților neoficiale. Mișcarea migranților prin Balcanii de Vest s-a intensificat în 2018 și a atins apogeul în primăvara aceluiași an. Raportul arată, de asemenea, câteva tendințe noi în fluxul de refugiați. În acest sens, se precizează că, în perioada ianuarie-mai 2018, autoritățile din Bosnia și Herțegovina, Muntenegru și Albania au raportat sosirea a 7.402 de migranți și refugiați noi dintre care un număr de 2.838 au fost numai în luna mai, o creștere de două ori mai mare față de numărul de migranți și solicitanți de azil înregistrați în aceste țări pe tot parcursul anului 2017, perioadă în care se înregistraseră aproximativ 2.600 de astfel de solicitări. De asemenea, OIM menționează că mai mult de jumătate

⁵ N1 Sarajevo, *Bihać mayor on migrant issue: We're sitting on a powder keg* 10/08/2018 <http://ba.n1info.com/a278375/English/NEWS/Bihac-mayor-on-migrant-issue-We-re-sitting-on-a-powder-keg.html>

⁶ *Ibidem*.

dintre migranți și refugiați (4.841) au fost înregistrați în Bosnia și Herțegovina, estimându-se că 520 de persoane soseau în această țară săptămânal, aproape jumătate din totalul numărului de persoane înregistrate fiind din Pakistan (22%) și Siria (22%), urmate de cele care au declarat naționalitatea afgană (14%), iraniană (10%) și irakiană (8%).⁷

Numărul din ce în ce mai mare de migranți și refugiați care au început să utilizeze noua rută balcanică pentru a ajunge într-o țară membră a UE a ridicat îngrijorări profunde cu privire la o criză umanitară și de securitate. În acest context, pe 1 iunie 2018, OIM a avertizat că fluxurile de migrație prin Balcanii de Vest sunt în continuă creștere și a evaluat situația umanitară ca fiind acută.

Între asumarea responsabilității și acuzațiile balcanice

Creșterea recentă a numărului de persoane care folosesc Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Albania, și parțial Serbia ca o nouă rută de tranzit pentru a ajunge în Europa de Vest a venit la pachet cu acuzațiile reciproce dintre unele țări balcanice, pentru că nu se implică suficient în apărarea frontierelor. Astfel, miniștrii securității și drepturilor omului din regiune s-au reunit la Sarajevo, pe 7 iunie 2018, în încercarea de a găsi „vinovatul” pentru asumarea responsabilității în contextul unei potențiale crize și pentru găsirea unor soluții pentru combaterea crizei refugiaților care afectează o mare parte din Bosnia. Oficialii bosniaci au fost cei care au insistat asupra necesității organizării unei reuniuni regionale, în contextul în care au reclamat „lipsa de onestitate” a țărilor vecine, țări care împing migrații și refugiați spre Bosnia și Herțegovina. La sfârșitul lunii mai a aceluiasi an, într-o conferință de presă, ministrul bosniac al securității, Dragan Mektic, a declarat că există o creștere a numărului de migranți veniți din Iran, iar țara întâmpină greutăți în condițiile eliminării vizelor pentru cetățenii iranieni de către Serbia: „Ne confruntăm cu o problemă gravă, deoarece Serbia a abolit vizele pentru cetățenii iranieni. Aceștia vin în mod legal în Serbia, traversează în mod ilegal țara și merg în Uniunea Europeană. Nu avem dreptul să convingem Serbia să introducă regimul de vize, dar Serbia ar trebui să ne ofere readmitere fără nicio problemă”⁸.

În Serbia, Albania, Muntenegru, dar mai ales în Bosnia și Herțegovina, migrații și refugiați depun oficial actele necesare pentru obținerea statutului de azil, dar majoritatea nu intenționează să rămână și vor să ajungă în Croația. Din cauza creșterii contingentului de migranți care folosesc Bosnia și Herțegovina ca rută de tranzit spre Europa de Vest, Croația și-a sporit, în prima jumătate a anului 2018, prezența poliției de-a lungul graniței croato-bosniace. Referitor la acest aspect, președintele Croației, Kolinda Grabar Kitarovic, a declarat la sfârșitul lunii mai 2018 că „poliția croată a consolidat toate capacitățile necesare pentru con-

⁷ ReliefWeb, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Mediterranean%20Migrant%20Arrivals%20Reach%2033%2C400%20in%202018%3B%20Deaths%20Reach%20785.pdf>

⁸ Mladen Lakic, Gjergj Erebara, « 'New Balkan Route' for Migrants, Refugees Causes Alarm », June 4, 2018, <https://balkaninsight.com/2018/06/04/region-on-alert-as-migrants-open-new-balkan-route-06-03-2018/>

trolul frontierei de stat, granița exterioară a UE cu Bosnia și Herțegovina, cu detașarea suplimentară a ofițerilor, a resurselor umane și tehnice necesare“⁹ În Muntenegru, din cauza afluxului neașteptat, autoritățile au ridicat un gard de sârmă ghimpată pe linia de frontieră de 26 de kilometri cu Albania, în timp ce au acuzat oficialitățile de la Tirana că nu au luat suficiente măsuri pentru a rezolva această problemă. În acest sens, șeful departamentului de control al frontierei de stat din Ministerul de Interne al Muntenegrului, Vojislav Dragovic, a lansat acuzații oficiale împotriva Albaniei deoarece, în pofida acordurilor bilaterale de readmisie între cele două țări, nu acceptă migranți și refugiați.

În vara anului 2018, guvernul Muntenegrului a autorizat Ministerul Apărării să desfășoare armata pentru a ajuta la gestionarea crizei migranților, dându-le dreptul militarilor să efectueze o serie de patrulare comune cu forțele de poliție. Deși autoritățile au asigurat în repetate rânduri populația că situația migranților ilegali nu este critică, Muntenegru a decis să trimită militari pentru a-și asigura granițele. Astfel, începând cu sfârșitul lunii august 2018, trupele armate au fost angajate în verificări ale zonei din jurul trecerii Bozaj, la granița cu Albania și la câțiva kilometri de capitala Podgorica. „Frontiera va fi controlată de patrurile mixte de poliție și armată, în principal pentru a preveni trecerea ilegală a frontierei de stat cu Albania, precum și alte acțiuni ilegale în zona de frontieră“¹⁰, a declarat Ministerul Apărării într-un comunicat. Ministrul a mai spus că trupele vor fi dislocate în baza deciziei luate de către Consiliul de Apărare și Securitate, organul superior de securitate al țării. Pe 11 iulie 2018, data la care s-a luat decizia de a desfășura armata, Consiliul a declarat că situația de securitate de la frontieră este „satisfăcătoare“¹¹, dar că trupele vor fi angajate acolo până la sfârșitul anului 2018.

Autoritățile din Muntenegru acuză statul albanez că le permite migranților să treacă granița prea ușor. De fapt, din exact aceleași motive ca și autoritățile elene, Albania preferă să-i trimită cu ușurință în țările din jur, deoarece Tirana nu primește prea multe stimulente pentru a face față valului de imigranți. În Albania există un singur centru de primire pentru solicitanții de azil din întreaga țară. Dacă migranții din Albania nu au statut juridic, nu pot călători nici cu autobuzul sau cu taxiul. Dacă poliția descoperă migranți în zona de frontieră, ei sunt trimiși imediat înapoi în Grecia, însă dacă sunt identificați pe teritoriul național sunt aduși în centrul de migranți din Tirana. În Albania, numărul imigranților opriți de poliție a crescut de cincisprezece ori în 2018 față de anul precedent și, deși numărul este relativ mic, îngrijorarea cu privire la o nouă rută către nord, prin Albania, Muntenegru și Bosnia a început să prindă contur. În acest sens, în primăvara anului 2018, premierul albanez Edi Rama a susținut, într-o întâlnire cu cancelarul austriac Sebastian Kurz, că numărul migranților „ilegali“ din Albania a crescut de la 162 în ianuarie 2017 la 2.311 în 2018, cifre care, dacă sunt reale, confirmă faptul că traseul balcanic s-a schimbat. În cadrul întâlnirii, Kurz și-a

⁹ *Ibidem*

¹⁰ *Montenegro to Deploy Troops to Deter Migrants*, <https://balkaninsight.com/2018/08/17/montenegro-to-deploy-military-to-secure-borders-08-16-2018/>

¹¹ *Ibidem*.

exprimat speranța că noua rută de migrație va fi închisă și trebuie aplicat un plan pentru oprirea trecerilor neregulate prin granițele din țările balcanice. În acest sens, cancelarul austriac a promis că va oferi sprijin Albaniei pentru îmbunătățirea controalelor la frontieră.¹²

Călătoria migranților de-a lungul noii rute balcanice

Traversarea noii rute prin granița croată și bosniacă este o operațiune dificilă pentru refugiați, iar situația actuală poate continua pe termen lung, fiind necesar ca părțile implicate, autoritățile locale și Uniunea Europeană să lucreze împreună pentru a găsi o modalitate de a face față numărului tot mai mare de refugiați din Bosnia și Herțegovina.

Călătoria pe noua rută folosită de migranți pentru a traversa Balcanii și a ajunge în Italia este prin granița dintre Bosnia și Herțegovina și Croația, mărginită de sute de kilometri de pădure. Granița este fosta linie de front a războiului din Bosnia și este împânzită de mine. Râul Kolpa este granița naturală care separă Croația și Slovenia. Pentru a opri fluxul de migranți care intrau în țară, guvernul de la Ljubljana a început, în anul 2015, să ridice o barieră fără întreruperi pe râul Kolpa pentru separarea drumului de apă.

Din martie 2016, de la încheierea acordului UE-Turcia, numărul de migranți care au ajuns în Grecia a scăzut considerabil. Cu toate acestea, mii de sirieni, afgani, pakistanezi, nord-africani și irakieni încă trec granița turcă, iar cifrele oficiale nu includ toți migranții care ajung în Grecia, deoarece Regulamentul Dublin III¹³ îi forțează pe mulți să evite înregistrarea, însă toți migranții ajung în Balcani.

Una dintre noile rute balcanice începe de la Ioannina, nordul Greciei până la Valika Kladuša, cel mai nordic oraș bosniac, aproape de granița croată. Toți migranții care doresc să călătorească din Grecia prin Balcani își încep călătoria din Ioannina, cel mai mare oraș al regiunii Epirus, aflat la distanță rutieră de o oră față de frontiera albaneză. În Ioannina, migranții preferă să trăiască în condiții grele pe străzi și nu doresc să fie înregistrați în sistemul oficial de primire elen pentru că acest lucru i-ar împiedica să caute azil în alte țări europene.

Cele două municipalități din Bihać și Velika Kladuša, ambele în apropierea graniței cu Croația și având populații musulmane majoritare, sunt locul unde se află mare parte a refugiaților aflați în mișcare. Din această zonă, refugiații încearcă să intre în Croația prin Pasul Velika Kladuša și, după câțiva zeci de km pe teritoriul Croației, „spațiul Schengen” din Slovenia până când ajung în Italia,

¹² *The new migrant path to Europe: People smugglers open new Balkan route through Albania to EU member Croatia after Hungary sealed its borders following 2015 crisis*, Reuters, 8 iunie 2018, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-5821859/People-smugglers-open-new-Balkan-route-migrants-Albania.html>

¹³ Regulamentul care stabilește criteriile și mecanismele prin care se decide care țară a UE este responsabilă de examinarea unei cereri de azil. Acesta le acordă solicitanților o protecție sporită până la deciderea statutului lor. De asemenea, regulamentul creează un nou sistem pentru detectarea timpurie a problemelor aferente sistemelor naționale de azil sau de primire și pentru abordarea cauzelor de la baza acestora înainte ca ele să dea naștere unor crize de amploare.

Trieste aflându-se la aproape 250 km distanță de Bosnia. Un fel de „noul Idomeni”¹⁴, așa cum este menționat uneori de voluntarii implicați pentru ajutor umanitar, această enclavă musulmană din nordul Bosniei și Herțegovinei găzduiește mii de oameni în cele mai precare condiții de viață. Acesta este noul front al crizei refugiaților din Balcani.

Implicații geopolitice și umanitare ale noii rute balcanice

Obiectivul Europei este de a întări frontierele externe și de a proteja Spațiul Schengen. Această zonă este formată din douăzeci și șase de state europene care au convenit să înlăture între ele controalele la frontieră și să recunoască o singură politică de viză. Schengen a garantat cetățenilor țărilor membre o libertate aproape totală de mișcare, însă a produs o rigidizare a frontierelor externe ale Europei.

În vara anului 2018, Trieste – un oraș port italian aflat la câțiva kilometri distanță de granița cu Slovenia – a devenit un nou punct de sosire pentru Calea Balcanică a refugiaților. Pe 25 august 2018, viceprimarul Paolo Polidori (membru în cadrul partidului anti-migrație de dreapta *Lega per Salvini*), împreună cu un grup de persoane, a luat inițiativa de a-i îndepărta pe refugiații care dormeau în aer liber de-a lungul falezei Trieste, lângă sediul Autorității Portuare. În spatele unei astfel de intervenții în forță se dezvoltă o politică mult mai profundă: pe de o parte, intervenția neconvențională a primarului a afișat puterea și determinarea administrației locale în abordarea problemei prezenței refugiaților chiar în centrul orașului; pe de altă parte, nu au fost oferite alternative, deoarece alungarea refugiaților din zonă nu a făcut parte dintr-o soluție pe termen lung, ci mai degrabă a fost o relocare a prezențelor nedorite într-un alt colț al orașului. Retorica folosită de oficialii orașului nu a reușit prea mult să descurajeze fluxul de migranți din Trieste în următoarele luni, ci pur și simplu i-a obligat pe aceștia să se depărteze de centrul orașului.

Acest episod ridică întrebări cu privire la modul în care prezența refugiaților și a solicitanților de azil în spații urbane extrem de vizibile poate fi interpretată ca o „cerere pentru dreptate”¹⁵. În acest sens, Darling¹⁶ consideră că „orașul asigură contextul în care revendicările sunt posibile [...] ca spațiu prin care migranții pot deveni prezenți în fața autorităților urbane” însă există și riscuri aferente [...] prezența atât de vizibilă poate fi un imbold pentru o verificare sporită a „poliției” migranților forțați și nereglementați.”¹⁷

¹⁴ Sat mic din Grecia, de aproximativ 150 de locuitori, ce a devenit simbolul dramei refugiaților veniți în Balcani. Aflată la granița Greciei cu Macedonia, tabăra de refugiați Idomeni a adăpostit în 2015 aproape un milion de refugiați.

¹⁵ Vicki Squire, Jonathan Darling (2013), «The “Minor” Politics of Rightful Presence: Justice and Relationality in City of Sanctuary», *International Political Sociology*, Volume 7, Issue 1, pp. 59-74

¹⁶ Darling J (2017), «Forced migration and the city: Irregularity informality and the politics of presence», *Progress in Human Geography*, 41(2), pp. 178-198.

¹⁷ *Ibidem*, pp. 190-191.

Trieste este doar un punct terminal al unei noi rute balcanice. Interferențele dintre vizibilitate și invizibilitate, precum și între intervenția represivă și neglijare sunt părți constitutive ale unei geografii a mobilității refugiaților în regiunea balcanică. Formarea acestui nou coridor neoficial – în special a pasajelor sale de frontieră cheie din Bihać și Velika Kladuša, în Bosnia-Herțegovina, aduce după sine importante implicații geopolitice și umanitare.

Dacă, inițial, poziția Ungariei față de refugiați a fost condamnată de majoritatea statelor UE, ulterior acestea au susținut conducerea lui Orbán, iar unele dintre state chiar au mers mai departe și au depășit politicile Ungariei în privința frontierelor. Mai mult decât atât, austeritatea a accentuat povara socială a crizei economice în cele mai sărace părți din Europa, iar politicienii au profitat de pe urma ei pentru a uni cetățenii împotriva migranților. Îndepărtările ilegale sunt asociate cu încălcări constante ale drepturilor omului – de obicei perpetuate de țările periferice, pentru a păstra responsabilitatea cât mai departe de Bruxelles. Astfel, Europa nu numai că nu a reușit să se adapteze la fluxul dinamic de migranți în această perioadă, dar a transformat călătoria acestora într-una mai riscantă și mai dramatică.

În concluzie, migranții rămân la mila acțiunilor politice. Fără canale legale către Europa, ei sunt abandonați în mijlocul Mediteranei sau în clădiri distruse din nordul Bosniei și Herțegovina, iar aceștia nu au nevoie de mai mulți voluntari sau de ONG-uri la granițe, ci de o soluție politică. Criza umanitară este cauzată de o criză politică și este necesar să fie vindecate cauzele în locul simptomelor pentru a se putea pune capăt neimplicării UE din ultimii cinci ani. În acest sens, Comisia Europeană a lansat proiectul unui nou acord pentru Migrație și Azil prin intermediul căruia ar urma să se instituie un sistem previzibil și fiabil de gestionare a migrației. În urma unor consultări ample și a unei evaluări corecte și globale a situației, Comisia propune îmbunătățirea întregului sistem, inclusiv analizarea unor modalități de ameliorare a cooperării cu țările de origine și de tranzit, distribuirea poverii între statele membre, asigurarea unor proceduri eficiente, integrarea cu succes a refugiaților și returnarea persoanelor fără drept de ședere în UE. Acum este rândul Parlamentului European și al Consiliului să examineze și să adopte întregul set de acte legislative necesare pentru ca politica UE cu adevărat comună în domeniul migrației și azilului să devină realitate.

BIBLIOGRAFIE

- Balkan Insight, *Montenegro to Deploy Troops to Deter Migrants*, 17/08/2018, <https://balkaninsight.com/2018/08/17/montenegro-to-deploy-military-to-secure-borders-08-16-2018/>.
- Darling J., *Forced migration and the city: Irregularity informality and the politics of presence*, Progress in Human Geography, 2017, 41.2.
- European Commission, *A fresh start on migration: Building confidence and striking a new balance between responsibility and solidarity*, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1706, 2020.
- European Commission, *New Pact on Migration and Asylum: Questions and Answers*, 23/09/2020, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_1707#to-come.

- Davies T. & Isakjee A., „Geography Migration and Abandonment in the Calais Refugee Camp“, *Political Geography*, 2015, 49: 93-95.
- Drago Župarić-Iljić, Marko Valenta, „Refugee Crisis“ in the Southeastern European Countries: The Rise and Fall of the Balkan Corridor», în *The Oxford Handbook of Migration Crises*, Cecilia Menjivar, Immanuel Ness, Dr. Marie Ruiz (Editors), Oxford, Oxford University Press, 2018.
- Giantin S., „Emergenza immigrazione: il Montenegro schiera i soldati“. *Il Piccolo*, 2018.
- Jeffrey, A., „Building state capacity in post-conflict Bosnia and Herzegovina: The case of Brcko District“, *Political Geography*, 2006.
- Jeffrey, A. S., *The Improvised State: Sovereignty Performance and Agency in Dayton Bosnia*, Oxford, Wiley-Blackwell, 2013.
- Lakic M., Erebara G., «'New Balkan Route' for Migrants, Refugees Causes Alarm», 4/06/2018, <https://balkaninsight.com/2018/06/04/region-on-alert-as-migrants-open-new-balkan-route-06-03-2018/>.
- Mandić D., „A migrant “hot potato“ system: The transit camp and urban integration in a bridge society“, *Journal of Urban Affairs*, 2018.
- Manzin M., *Rotta balcanica: migranti bloccati al confine in sciopero della fame. Il Piccolo* 29/10/2018, <http://ilpiccolo.gelocal.it/trieste/cronaca/2018/10/29/news/rotta-balcanica-migranti-bloccati-al-confine-in-sciopero-della-fame-1.17403540>
- Minca C. Umek D, Šantić D., „Managing the ‘refugee crisis’ along the Balkan Route: field notes from Serbia“ in *The Oxford Handbook of Migration Crises*, Cecilia Menjivar, Immanuel Ness, Dr. Marie Ruiz (Editors), Oxford, Oxford University Press, 2018.
- Minca, C., Umek, C., „You Cannot Stay Here“: News From The Refugee ‘Balkan Front’, 13/02/2019, <https://societyandspace.org/2019/02/13/you-cannot-stay-here-news-from-the-refugee-balkan-front/>.
- Minca, C., Umek, D., *The New Front of the Refugee Crisis in the Balkans*, 14/02/2019, <http://societyandspace.org/2019/02/14/the-new-front-of-the-refugee-crisis-in-the-balkans/>.
- Nuhafendić A., „Cittadini di Bosnia Erzegovina: solidali coi migranti“. *Osservatorio Balcani e Caucaso*, 29/05/2018, <https://www.balcanicaucaso.org/aree/Bosnia-Erzegovina/Cittadini-di-Bosnia-Erzegovina-solidali-coi-migranti-188155>
- N1 Sarajevo, *Bihac mayor on migrant issue: We're sitting on a powder keg* 10/08/2018 <http://balkaninsight.com/a278375/English/NEWS/Bihac-mayor-on-migrant-issue-We-re-sitting-on-a-powder-keg.html>.
- Relief Web, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Mediterranean%20Migrant%20Arrivals%20Reach%2033%2C400%20in%202018%3B%20Deaths%20Reach%20785.pdf>.
- Reuters, *The new migrant path to Europe: People smugglers open new Balkan route through Albania to EU member Croatia after Hungary sealed its borders following 2015 crisis*, 2018, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-5821859/People-smugglers-open-new-Balkan-route-migrants-Albania.html>.
- Vicki Squire, Jonathan Darling, *International Political Sociology*, Volume 7, Issue 1, 2017, <https://doi.org/10.1111/ips.12009>
- Umek D. Minca C. Šantić D., „The refugee Camp as Geopolitics: The Case of Preševu Serbia“, în Maria Paradiso (ed.) *Mediterranean Mobilities*, London, Springer, 2018.
- University of Tampere, *The New Balkan Route*, 2018, <https://blogs.uta.fi/tamperepeacestudents/2018/12/15/the-new-balkan-route/>.
- Valle, G., *La rotta balcanica passa per la Bosnia*, Osservatorio Balcani e Caucaso, 06/08/2018, <https://www.balcanicaucaso.org/aree/Bosnia-Erzegovina/La-rotta-balcanica-passa-dalla-Bosnia-189565>.